

Ο ΠΕΙΡΑΣΜΟΣ

Ο «Πειρασμός» σάν όλα τὰ ἔργα τοῦ Σάργλ Μερρέ, δὲν εἶναι ἔργο τέχνης. Εἶναι ἔργο βιομηχανίας καὶ βιομηχανίας πρόστυχης μάλιστα. Γιατί, σ' ἓνα μέτρο, θὰ μπορούσε νὰ πῆ κανεὶς πῶς καὶ τὰ ἔργα τοῦ Πιρανιέλλο εἶναι ἔργα βιομηχανίας, βιομηχανίας ὅμως ἐξυπνης καὶ πρωτόγνωτης. Ὁ «Πειρασμός» εἶναι μιὰ ρομαντικὴ ἐπιφυλλίδα δραματοποιημένη. Ἄν εἶναι δραματοποιημένη καλὰ; Σὲ συγγραφεὶς σάν τὸ Σάργλ Μερρέ, ἡ εὐχέρεια καταντᾷ ἐλάττωμα, ἐλάττωμα καὶ διοτύχημα συνάμα. Κ' εἰς τὸ τέλος τέχνη δὲ θὰ πῆ τέχνασμα. Ὑπάρχει μιὰ τεραστία διαφορὰ μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν πραγμάτων. Ἡ τεχνικὴ γνώσις καὶ πείρα τοῦ χρησιμοποιεῖται γιὰ τὴν παρακοίηση τῆς ζωῆς καὶ τὴ δημιουργία ψεύτικων ἐντυπώσεων μαρτυρεῖ ἡ ἠθικὴ ἀνεπάρκεια ἢ ἠθικὴ κόρωση. Μόνον ὅταν ἡ γνώσις καὶ ἡ πείρα τῆς ζωῆς γίνεται κίνητρο τῶν προσπαθειῶν τοῦ τεχνίτη μπορεῖ κανεὶς νὰ συζητήσῃ γιὰ τέχνη. Κ' αὐτὸ δὲ συμβαίνει στὴν παρούσα περίπτωση. Συνεπῶς γιὰ

τὸ ἔργο δὲν ἔχουμε νὰ ποῦμε τίποτα.

Ὅτι ἔχομε νὰ ποῦμε εἶναι γιὰ τὴν κ. Κοτοπούλη γιὰ τὴν ἐκχωριστὴ αὐτῆ δύναμη τῆς ἐλληνικῆς σκηνῆς ποὺ δὲν ἔξερομε γιὰ ἀναλίσκεται σὲ προσπάθειες κατώτερες τοῦ ἑαυτοῦ τῆς.

Γιατί ὁ «Πειρασμός» δὲν ἦταν τι μὲ τὸ ὀμοῖον ἔπρεπε νὰ ἐμφανισθῇ στὸ ἀθηναϊκὸν κοινὸν ὅτιερ' ἀπὸ μιὰ σχετικὴ μακροχρόνη ἀπουσία τῆς ἀπὸ τὸ θέατρο. Δὲν ἦταν οὔτε ἔργο κἂν, ποὺ θὰ μπορούσε νὰ κινήσῃ αὐτὸ ἢ κ. Κοτοπούλη. Δὲ θὰ ξαφνισθοῦμε καθόλου ἂν ἀκούσαμε πῶς τέτοια ἔργα παίζονται κ' ἔξω ἀπὸ ἠθοποιού; περιοπῆς. Γιὰ μᾶς ἡ θ ο π ο υ ὅ ς θὰ πῆ αὐτὸ ποὺ λέει καθαρὰ ἡ λέξις καὶ συνεπῶς δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐννοήσωμε πάνω σὲ ψυχολογικὰ δεδομένα μπορεῖ μιὰ ἠθοποιὸς ποῖα νὰ ἐρμηνεύσῃ μιὰν ἡρωίδα τοῦ Μερρέ ἢ τοῦ Νικοντέμι, ἀφοῦ ἡ ἡρωὶς αὐτῆ, δὲν εἶναι παρὰ μιὰ νεκρά, μιὰ κοῦκλα ψεύτικη χωρὶς καμμίαν ὀργανικὴν καὶ λογικὴν συνέπεια.

Πολὺ περισσότερο τέλος ὁ «Πειρασμός» δὲν ἦταν τὸ ἔργο ποὺ ἀξίζε τὸν κόπο νὰ κἀνῃ μιὰ ἐπιχείρησι τῶσε; θυσίε; ὀλικῆς νὰ τὸ παρουσιάσῃ σκηνοθετικῶς ἄρτια.

Ἄν μάλιστα ὁ σκηNIKOS πλοῦτος τοῦ «Πειρασμοῦ» δὲν ἦταν ἄλλο ἀπὸ μιὰ πολεμικὴ ἐπίδειξι τὸ πνεῦμα εἶναι ἀκόμα λεπτότερο. Τὸ θέατρο τῆς περιοπῆς τῆς κ. «Κοτοπούλη» δὲν εἶχε καμμίαν ἀνάγκην νὰ ἐκπλήξῃ μὲ τέτοια μέσα.

Ὅτι χρειάζεται τὸ κοινὸν μᾶς εἶναι ἡ καλὴ τροφή. Τὶ τὰ θέλει τ' ἀσημένια πιάτα, ὅταν τοῦ λείπῃ αὐτῆ; Ἔργα χρειάζομαστε, τέχνη δὲ ποῦμε!

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκτέλεσι, δὲ θῆκε νὰ παρατηρήσῃ κανεὶς τίποτα. Τὸ σύνολο τοῦ θιάσου συντονισμένο κ' ἄρτια. Μόνον ὁ Μυράτ ὡς Μυράτ, δὲ μᾶς ἐνθουσίασε. Εἶχε, ἓναν τόνο τόσον ἀσυνήθιστο ὑπερβολικὸ καὶ προσποιημένο ποὺ δὲν ἤξερε κανεὶς τί νὰ ὑποδέσῃ. Ἦταν τάχατες κουρασμένος ἢ μήπως ἦταν ἀειδισμένος γιὰ τὴ γελοιότητα τοῦ προσώπου ποὺ ὑποδύσταν. Ἄν ἦταν τὸ τελευταῖο, τοῦ ἐκφράζομεν τὴν ἀπειρὴ συμπάθειά μας.

Α. Κ.